

plačilo za njuno trudapolno življenje, ki je bilo vseskozi uravnano po božji volji. Prva je morala zapustiti meseca januarja svojo družino po kratki boleznini mati in gospodinja Ana, rojena Jevšenak. Rajna je bila žena, o kateri je veljal pregovor, da podpira tri vogle pri hiši. Ze dalje časa bolehn 7letni njen zakonski tovariš Martin ni mogel preboleti bridke izgube. Čutil je bližajočo se smrt, dal urediti svoje premoženjske razmere in dne 4. junija je v Gospodu zaspal. Pri pogrebu je manjkal njegov najmlajši sin, ki služi pri vojaki v južnem delu naše države ter radi velike oddaljenosti ni mogel dospeti pravočasno. Rajna zakonca sta bila dobra vzgojitelja, izredno delavna in varčna gospodarja ter zelo uslužna napram vsakemu, ki je potreboval njune pomoči. Zapustila sta dobro vzgojene otroke, ki so jima zlasti ob koncu življenja bili v tolažbo s pravo otroško ljubeznijo. Ker sta rajna redno in pogostokrat pri obhajilni mizi iskala moči in pomoči v vseh prilikah njunega življenja, sta tudi oba tik pred odhodom s sveta bila pokrepčana s sv. poponico. In ko je gospod župnik pri odprtem grobu tolažil žalujoče, je povdaril besede: »Kakršno življenje, takšna smrt.« V hišo so smeli prihajati samo dobri časopisi, med njimi seveda tudi »Slovenski gospodar«, ter so staršema pomagali pri vzgojnem delu. Naš »Slovenski gospodar« zahaja tudi v domove že osamosvojenega sina in hčere. Žalujočim naše sožalje!

Pred 300 leti.

Lani je poteklo 300 let, kar je bila v Rusiji objavljena prepoved kajenja. To prepoved so izdala ob enem državna in cerkvena oblastva. Cerkevna oblastva so za prepoved navedla več verskih razlogov. Kajenje tobaka je bilo proglašeno za zlo, ker ljudstvo trati denar za tobak, mesto da bi kupovalo kruh; dalje zato, ker je kajenje oviralo delavca na delu in ker je bilo vzrok mnogim težavam. Glavni vzrok pa je bil ta, da so kadilci prinesli s seboj v cerkev duh po tobaku in s tem kvarili razpoloženje v cerkvi. Radi tega je bil l. 1634 izdan ukaz, ki prepoveduje kajenje tobaka in prodajo tobačnih izdelkov. Za neposlušnost so bile prav občutne kazni. Krivcem so razrezali nos, poleg tega so jih javno pretepali na trgih. Veliko ljudi je bilo radi kajenja tobaka pregnanih v Sibirijo. Pregnani so bili tudi tovariši grškega metropolita Mirre, ki so prispeli v Rusijo. Metropolit Mirre, ki je sam kadil, je bil interniran v nekem samostanu. Ruski patriarh Nikon ga je hotel še hujše kaznovati. Kronika pripoveduje, da je končno zbežal iz samostana.

★

Konjske dirke na morskem dnu.

Ob izlivu Labe v Severno morje leži mirna ribiška vasica Duhnen, ki se s tem lahko ponaša, da vprizori vsako leto konjske dirke na morskem dnu. Prireditve se vrši v poznem poletju in jo obišče obilo gostov iz bližnjih in tudi daljnih krajev. Tisoči tujcev iz Bremana, Hamburga, Hanoverja in ostale

Nemčije se udeležijo te svojevrstne prireditve. Vse je urejeno kot pri drugih konjskih dirkah, le tekališče ni pokrito s travo. Med letom je cela pokrajina do roba vasi zalita z morjem. Ko nastopi poletje in z njim oseka, odteče vodena masa zopet v Severno morje. Iz valov se dvigne prostrana dežela in tedaj pride čas, ko se vrši vsakoletna

konjska dirka. Kmalu se zbere pestra družba in prireditve se začne v ravnini, kjer je še pred nekaj dnevi valovalo morje. Nedaleč v ozadju še plovejo prekooceanski velikani, ki napravljajo na udeleženca čuden vtis. Oseka pa ne traja dolgo in zopet zagrnejo morski valovi prostrano ravan, kjer so se vršile konjske dirke.

Sesterče pri Pragerskem. Pri nas so dne 30. maja zvečer neznani tatovi vlomili v klet posestnika Jožefa Korošec, po domače Pernat ter mu odnesli 20 litrov žganja, 32 litrov bučnega olja in okoli 100 litrov vina. Kakor se domneva, je bilo tatovom dobro znano, kje hrani omenjeni posestnik svoje stvari. Upamo, da se bo marljivim orožnikom iz Ptujске gore posrečilo, tatove izslediti in izročiti te dolgoprstneže roki pravici, da prejmejo zasluženo kazen. Da bomo brez skrbi spali, bi bilo dobro, da bi se po vaseh v poletnem času organizirala civilna nočna straža, drugače ne bo miru pred delamržeži. Fantje, pokazite se, da ste bili vojaki, isto možje!

Sv. Trije kralji v Slov. goricah. V torek dne 25. junija začnemo slovesno evharistično tridnevno kot pripravo na praznik božjega Srca; vodila jo bosta dva č. oo. kapucina iz Maribora. V torek in v petek bosta dve pridigi, v sredo in četrtek pa tri. V torek zvečer bo pridiga za žene, v sredo zvečer za može, v četrtek zvečer pa za mladino. V noči pred praznikom Srca Jezusovega bomo imeli ponočno čiščenje sv. Rešnjega Telesa: od 9. ure zvečer do 3. ure zjutraj bodo molili moški, od 3. do 5. ure pa ženske. Tridnevno zaključimo pri pozni službi božji na praznik božjega Srca z veličastno procesijo sv. Rešnjega Telesa in s kipom božjega Srca. Sosednje župnije pridejo v procesijah k slovesnemu sklepu. Častilci in častilke božjega Srca iz Slovenskih goric, zlasti še tisti, ki ne morete na evharistični kongres v Ljubljano, na veselo svidenje v romarski cerkvi Sv. Treh kraljev!

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo dne 2. junija se je odkril in blagoslovil spomenik možem in mladeničem urbane župnije, ki so padli v svetovni vojni. Že leta 1929 je takrat ustanovljeno Društvo bivših vojakov in invalidov vzelo na prvi seji v pretres, da se postavi primeren spomenik našim padlim. Sklenilo se je, da se postavi spomenik pred cerkvo na prostoru, ki je bil last Hranilnice in posojilnice, katera je radevolje odstopila prostor. Leta 1930 je bil postavljen, pa razne zapreke od več strani so zabranile, da ni bil izgotovljen. Lansko leto pa se je kljub težki krizi zavzel tajnik Hranilnice in posojilnice, da se spomenik dokonča. Dne 2. junija je bila slovesna blagoslovitev. Kljub dvadnevnu deževnemu vremenu se je prostor okrog spomenika najlepše okrasil s smrekami, z zastavami in vencji, katere so napletle dekleta. Številni vencji so bili tudi položeni od svojcev posameznih padlih. Na predvečer ob sedmih so bile mrtvaške molitve in večernice za padle ob ogromnem številu ljudstva. Po zaigrani žalostinki pred spomenikom, na katerem se je blestel električno razsvetljen napis: »Slava Vam, junaki, padli za domovino«, je ljudstvo spremljalo godce na hrib Ostrovec, kjer je gorel kres ob spuščanju raket. V nedeljo smo imeli čast sprejeti več odličnih gostov, odpo-

slancev združenja borcev »Boj« iz Ljubljane, kakor bivšega vojnega kurata Mirka Ratej iz Trbovelj, dr. Hacina iz Ljubljane in Ferdo Gradišnika iz Celja. Tudi naš sorojak dr. Pihlar iz Maribora je nas s svojo gospo počastil, kakor tudi veliko drugih. Prisostvovali so tudi slovesnosti zastopnik sreskega načelstva in nekaj vojaških dostojanstvenikov. Med gosti so bile zastopane bližnje bojovniške skupine, posebno številno skupina Grajena s svojim načelnikom na čelu. Ob pol 10. uri je imel bivši vojni kurat Ratej ob asistenci bivšega vojnega kurata Leionja župnika pri Sv. Bolfenku, in domačega g. kaplana pred spomenikom sv. mašo s primernim cerkvenim govorom. Pozdravni govor zbranim gostom je imel bivši nadučitelj Rudolf Kocmut. Nato se je vršilo odkritje in blagoslovitev spomenika. Godci so zaigrali žalostinko, nakar so domači pevci zapeli »Oj Doberdoba«. Nato je bil spomenik izročen v oskrbo g. predsedniku občine Sv. Urban. Njen predsednik je slovesno obljubil, da bo občina zmiraj skrbela, da bo spomenik ostal v dobrem stanju še poznim rodovom. Položeni so bili vencji s primernimi govori od sedanje občine Sv. Urban in od zastopnikov bivših občin urbane župnije. Lepe besede so govorili dr. Hacin, dr. Pihlar in Ferdo Gradišnik. Ljudje so ganjeni poslušali. Naposled se je domači gospod župnik zahvalil vsim došlim in zaključil celo izvanredno slovesnost.

Ormož. Za starešino finančne kontrole v Ormožu je imenovan g. Hinko Vinčar, dose-daj finančni preglednik v Ormožu. Imenovan službuje že 11 let v Ormožu v splošno zadovoljstvo prebivalstva.

Sv. Križ pri Belih vodah. Z vso slovesnostjo smo praznovali romarski shod na binkoštni pondeljek. Na tej veličastni gori, raz katere se nam odpira razgled prirodnih krasot slovenske zemlje, se je zbrala množica nad 3000 romarjev, da v tej čarobno tihi gorski samoti za trenutek pozabimo skrbi in težo življenja. Na predvečer je bila pridiga, nato je opravil slovesne večernice domači č. g. Ogulin Janez, pri katerih je poleg domačega pevskega zbora pod vodstvom g. Mirkac Miloša navdušeno prepevalo vse ljudstvo. V pondeljek je bilo šest sv. maš in dve pridigi. Le prihajajte, saj bo pridige še dovolj. Poleg petkov bodo letos še sledeči shodi: Janez Krstnik 24. junija, Srce Jezusovo 28. junija, Lepa nedelja 14. julija, sv. Ana 26. julija, povčanje sv. križa 14. septembra, rožnivena nedelja 6. oktobra, dušni petek 8. novembra in sv. Katarina 25. novembra.

Žuželke in rastline.

Danes ve vsak učenček, kakšno vlogo imajo žuželke pri oploditvi rastlin. Brandenburški botanik Christian Konrad Sprengel je leta 1793 v neki svoji knjigi kot prvi opisal to vlogo. Sprengel pa je umrl leta 1816, ne da bi učakal priznanja svojemu odkritju. Šele 47 let pozneje je Charlesa Darwina bo-